
Liga Rodzin: Spotkanie 4

TEMAT: *Eucharystia*

1. WPROWADZENIE EGZYSTENCJALNE

Okres Wielkiego Postu, który rozpoczęliśmy skłania nas do głębszej refleksji nad tajemnicami naszego zbawienia: męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa, które przyniosły człowiekowi wyzwolenie z grzechu i z jego konsekwencji: izolacji, samotności, wewnętrznego i zewnętrznego rozbicia oraz smutku. Trwająca epidemia corona virusa powoduje coraz większy lęk, izolację, agresję w ludziach. Kościół w ten święty czas zaprasza do indywidualnego zaangażowania się każdego z nas w to dzieło wyzwolenia z grzechu, bo jak zauważył św. Augustyn, Bóg chce naszego zbawienia, ale nie bez naszego udziału. Życie i nadzieję w cierpieniu daje nam Eucharystia. „Eucharystia to najwyższy stopień jednoczenia, jaki może istnieć między Bogiem a ludzkością, między Jezusem a człowiekiem, tu na ziemi” (Bonetti).

Dzisiaj pochylamy się nad najważniejszą częścią Mszy św., jaką jest Liturgia Eucharystyczna. Akcja liturgiczna przenosi się z ambony do ołtarza. Od „stołu Słowa Bożego Bóg zaprasza nas do „stołu ofiary”.

Liturgia ofiary wraz z uczcą eucharystyczną wywodzi się z Wieczernika. Tam „Chrystus ustanowił w czasie Ostatniej Wieczerzy ofiarę i uczcę paschalną, przez którą staje się ciągle obecna w Kościele ofiara krzyża, gdy kapłan, przedstawiający Chrystusa Pana, spełnia to, co sam Pan uczynił i polecił spełniać uczniom na swoją pamiątkę (OWMR 48). Eucharystia to nie tylko pamiątka tego, co dokonało się wieczerniku, ale to ciągle na nowo uobecnienie męki, śmierci i zmartwychwstanie Jezusa. Ono dokonuje się również w naszej codzienności.

Układ liturgii ofiary jest rozwinięciem obrzędowym gestów i słów Chrystusa z Ostatniej Wieczerzy.

Liturgia ofiary dzieli się na trzy części:

- **Przygotowanie darów ofiarnych:** procesja z darami, śpiew towarzyszący, ofiarowanie darów, obmycie rąk, modlitwa nad darami.
- **Modlitwa Eucharystyczna:** prefacja, Święty, epikleza, opis ustanowienia, anamneza, modlitwy: ofiarnicza i wstawiennicze, doksologia.
- **Obrzędy Komunii Św.:** Modlitwa Pańska z wprowadzeniem, embolizmem i aklamacją ludu, znak pokoju, łamanie chleba i zmieszanie postaci, śpiew „Baranku Boży...”, modlitwa przygotowawcza do Komunii, Komunia kapłana i wiernych, z towarzyszącym śpiewem, dziękczynienie i modlitwa końcowa.

2. ZASADNICZY, NOWY MATERIAŁ

PIERWSZA CZĘŚĆ: PRZYGOTOWANIE DARÓW

- Śpiew na ofiarowanie – pieśń śpiewana podczas procesji z darami i przygotowania darów, aż do słów „Módlcie się, aby moją i waszą ofiarę”.
- Procesja z darami – uroczyste przyniesienie do ołtarza darów. Zazwyczaj oprócz chleba i wina znosi się inne dary (np. chleb).

Należy pamiętać, że gdy w procesji niesie się więcej darów, wtedy chleb i wino oddaje się w ręce kapłana na końcu.

- Przygotowanie darów – kapłan ofiaruje Bogu chleb i wino i prosi o to, aby przemieniły się w Ciało i Krew Chrystusa
- Okadzenie darów i ołtarza – stosowane podczas uroczystych Mszy świętych.
- Lavabo – tak zwane obmycie rąk kapłana. Ministranci podchodzą z lawaterzem (miscozka i dzbanuszek – zamiast dzbanuszk można użyć ampułki z wodą) i ręczniczkim do kapłana. Następuje obmycie jego rąk (następnie wyciera je w ręczniczek). Symbolikę gestu wyrażają słowa, które podczas obmycia wypowiada kapłan: „Obmyj mnie, Panie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mojego”.
- Modlitwa nad darami – jest to modlitwa pochodząca z formularza na dany dzień. Jest ona podsumowaniem obrzędów przygotowania darów i swego rodzaju wprowadzeniem do Modlitwy eucharystycznej.

DRUGA CZĘŚĆ: MODLITWA EUCHARYSTYCZNA

- Prefacja – hymn dziękczynny, śpiewany lub recytowany przez celebransa. Bezpośredni wstęp do tzw. kanonu mszalnego. W polskiej edycji Mszału Rzymskiego jest **90 prefacji recytowanych i 97 śpiewanych. Kapłan staje wobec Boga i w imieniu kieruje modlitwę uwielbienia i dziękczynienia za**

wielkie dary jakich Bóg wyświadczył ludziom przez swojego Syna, Jezusa Chrystusa – na każdy okres, wydarzenie w Kościele jest inna prefacja- np. o zmarłych, na ślub... Prefacja rozpoczyna się dialogiem celebransa z wiernymi: - Pan z Wami... I z Duchem Twoim...

- **Sanctus** – aklamacja „Święty, Święty, Święty”.
- Wspomnienie tajemnicy dnia – podczas niedziel, uroczystości i niektórych świąd odmawia się dodatkowe teksty (np. w Święto Przemienienia Pańskiego).
- **Epikleza** – prośba kierowana do Boga, aby zesłał Ducha Świętego, by Ten swoją mocą przemienił chleb i wino w Ciało i Krew Pańską.
- **Konsekracja** – moment, podczas którego prawdziwie dokonuje się przemiana chleba i wina w Ciało i Krew Pańską. Po słowach konsekracji chleba i wina, kapłan przez moment ukazuje wiernym Święte Postacie.
- **Aklamacja po przeistoczeniu** – wyznanie tajemnicy wiary, które wypowiada się na stojąco. Rozpoczyna ją kapłan i wraz z ludem ją kończy.

Ma 4 formy:

Ksiądz: **Oto wielka tajemnica wiary.**

Lud: Głosimy śmierć twoją Panie Jezu wyznajemy Twoje zmartwychwstanie i oczekujemy Twego przyjścia w chwale.

Ksiądz: **Wielka tajemnica wiary**

Lud: Ile razy ten chleb spożywamy, i pijemy z tego kielicha, głosimy śmierć Twoją Panie , oczekując Twego przyjścia w Chwale.

Ksiądz: **Uwielbiamy tajemnice wiary**

Lud: Panie, Ty nas wybawiłeś, przez Krzyż i zmartwychwstanie Twoje. Ty jesteś zbawicielem świata.

Ksiądz: **Tajemnica wiary**

Lud: Chrystus umarł, Chrystus zmartwychwstał, Chrystus powróci.

• **Anamneza** – „Wspominając śmierć i zmartwychwstanie Twojego Syna...”. Przynajmniej przed wszystkim pamiątka męki, śmierci, zmartwychwstania i wniebowstąpienia Chrystusa.

• **Modlitwy wstawienne** – podkreślają modlitwę nie tylko, za zgromadzonych na Eucharystii, ale za cały Kościół oraz żywych i umarłych jego członków. Błędne jest mówienie, módlmy się za zmarłych, o których nikt nie pamięta. Kościół zawsze pamięta o wszystkich zmarłych.

• **Doksologia końcowa** – „Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie...”. „Amen” ludu wypowiedziane na jej końcu jest, tak samo jak doksologia, najważniejsze podczas Mszy świętej i potwierdza uczestnictwo wiernych w Modlitwie eucharystycznej i wiarę w wydarzenia, które przed chwilą miały miejsce (konsekracja) – można to nazwać podpisem wiernych pod Modlitwą eucharystyczną i jej potwierdzeniem. Doksologia jest również modlitwą wychwalającą Tróję Świętą.

**TRZECIA CZĘŚĆ:
OBRZĘDY KOMUNII
ŚWIĘTEJ**

• **Wezwanie do Modlitwy Pańskiej** – wezwanie wiernych przez kapłana do odmówienia „Ojcze nasz”. W Mszałem Rzymskim pojawia się osiem formuł wezwania do Modlitwy Pańskiej, ale kapłan zawsze to wezwanie może ułożyć sam.

• **Modlitwa Pańska** – tej modlitwy chrześcijan nauczył sam Jezus Chrystus. Gdy „Ojcze nasz” odmawia się na Mszy na jej końcu nie wypowiada się „Amen”.

• **Embolizm** – modlitwa, którą wypowiada kapłan (zamiast „Amen”). Jest ona przedłużeniem „Ojcze nasz” i rozwinięciem ostatniej prośby. Ma ona charakter błagalny – o uwolnienie całej wspólnoty spod mocy zła. Lud całą modlitwę kończy aklamacją: „Bo Twoje jest królestwo i potęga, i chwała na wieki.”

• **Obrzędy pokoju** – umocnienie wiernych we wspólnocie i miłości. Bezpośrednie przygotowanie do przyjęcia Komunii Świętej. Znak pokoju można sobie przekazać przez skinienie głową; podanie ręki (wtedy do drugiej osoby mówi się: „Pokój z tobą”, na co druga osoba dopowiada „Amen”.); kapłani mogą się chwytać za łokcie i skinąć do siebie głową.

• **Agnus Dei** – śpiew „Baranku Boży”. Wezwanie „zmiłuj się nad nami” można powtarzać wiele razy (zależy to od czasu łamania chleba), natomiast wezwanie „obdarz nas pokojem” wypowiada (wyśpiewuje) się tylko raz, na końcu. Podczas śpiewu odbywa się łamanie chleba (wspomniane wcześniej) i obrzęd zmieszania postaci eucharystycznych.

• **Komunia Święta** – moment kulminacyjny całej Mszy św. Gdy kapłan rozpoczyna spożywanie Ciała Pańskiego rozpoczyna się śpiew na komunię. Jeśli nie ma śpiewu wtedy kapłan (czy upoważniony świecki) odczytuje antyfonę (po komunii kapłana, a przed komunią ludu, lub zaraz po komunii ludu). Jezus z miłości do nas daje nam Siebie, a my odpowiadając na tę miłość otwieramy nasze serce i życie by Go przyjąć. Wzbudźmy pragnienie, by On nas przemieniał w siebie, umacniał by na co dzień postępować tak jak On nas tego uczy słowem i przykładem swego życia. Po przyjęciu Go trwajmy w modlitwie adoracji, gdyż mając Go w sercu jesteśmy żywym tabernakulum i zanosimy Go do miejsc, w których żyjemy, mieszkamy, pracujemy ...

Po komunii świętej można odśpiewać pieśń dziękczynną, przez którą wszyscy będą uwielbiać Boga. Jakże ważne jest moje osobiste dziękczynienie po Komunii Św. Jak ono wygląda?

• **Modlitwa po Komunii** – ostatnia modlitwa odmawiana z formularza na dany dzień. Kończy ona obrzędy Komunii Świętej, jak i całą Liturgię Eucharystyczną, łączy się z Kolektą i spinają całą Mszę Św.

3. POGŁĘBIENIE, UTRWALENIE, ZASTOSOWANIE W ŻYCIU - MOJA ODPOWIEDŹ BOGU.

Spójrzmy teraz na powiązania między Liturgią Eucharystii a małżeństwem. Przenieśmy te głębokie czynności Liturgii, Ofiary na życie małżeńskie.

PIERWSZA CZĘŚĆ: PRZYGOTOWANIE DARÓW

Modlitwa nie wystarczy w małżeństwie. Nasza odpowiedź musi być konkretna, materialna. Dając swój materialny dar, możemy dołączyć również dar duchowy ofiarując Panu Bogu trudy, radości, starania, wysiłki ... po prostu to wszystko co jest treścią naszego życia, a uczyniliśmy to dla Niego. Nam w Szensztacie pomaga w tym stągiew- kapitał łask. Czy faktycznie tu przynosimy na co dzień swoje zmęczenie, pracę, modlitwę, postanowienie w pracy nad sobą, radości...Potem możemy ten dar zanieść przed ołtarz. Jeśli chcecie się czegoś nauczyć z liturgii Eucharystii dla waszej, domowej liturgii słowa, powinniście pomyśleć, że trzeba w konkretny, namacalny sposób dać odczuć, że to o czym rozmawialiście ze sobą - zobowiązuje. Słowa, a za nimi konkretne czyny. Nie mogą to być tylko rozmowy, rozmowy, rozmowy. Z nich musi wynikać coś konkretnego. Obiecałeś, że pomalujesz pokój to zrób to..., zapewniałeś, że rozsądniej będziesz wydawać pieniądze nasze wspólne, zrób to..., powiedziałeś, że w sobotę z synem coś zrobisz czy córką, a nie chce Ci się... Ten, kto składa w kościele na tacę ofiarę, ten często czegoś się wyrzeka, z czegoś rezygnuje. Wy też powinniście umieć rezygnować z siebie, aby współmałżonkowi sprawić radość. W waszym małżeństwie też musi być widać, że rozmowy przynoszą efekty, że coś się zmienia, że coś jest inaczej.

TRZECIA CZĘŚĆ: OBRZĘDY KOMUNII ŚWIĘTEJ

Nie może być doskonałego daru w małżeństwie, jeżeli nie ma wdzięczności za siebie nawzajem. Dziękujcie za siebie nawzajem i za to, że Was tak cudownie stworzył. W górę serca! Spójrzcie na siebie, na każdy zakątek swojego serca i swojego ciała oczyma Boga. Spójrzcie na siebie tak, jak On Was widzi. Potrzeba też pokutować za nasze zło, za nasze winy i błędy, jeżeli nie staniemy przed sobą, w skruszę i z drżeniem serca, jeżeli będziemy się rozliczali na zasadzie: "Winien - ma. Należy się - nie należy się" – nie ma pojednania. My po prostu przed własną żoną, przed własnym mężem musimy się poczuć jak przed ołtarzem. Musimy poczuć, że codzienne życie małżeńskie, składanie daru z samego siebie to wielkie i święte wydarzenie w naszym życiu. W waszym życiu małżeńskim ważne są twoje serdeczne słowa, ważne są twoje czułe gesty, ważne są chwile poświęceń, ważny jest pot i praca, ale jeżeli to się położy na szali wobec Chrystusa, to jest to wszystko przeraźliwie mało! Musicie to zrozumieć! Serdeczne słowa są ważne, ale wyście nie zostali dani Waszym żonom i waszym mężom tylko po to, aby mówić im ciepłe, serdeczne słowa. Czułość i pieśczość jest ważna, ale wyście przecie nie zostali dani Waszym żonom i Waszym mężom tylko po to, żeby przeżywać czułość i pieśczość. Utrzymanie rodziny jest ważne, ale wyście przecie nie zostali dani Waszym mężom i Waszym żonom tylko po to, aby być tymi, którzy utrzymują rodzinę. Bóg dał Was jako dar dla żony; jako dar dla męża, bo Bóg chce przez Was żyć w Waszej żonie; bo Bóg chce przez Was żyć w Waszym mężu. Masz być żywym obrazem Boga dla twojej żony. Masz być żywym obrazem Boga dla twojego męża, żeby w tobie Boga mógł dotknąć.

TRZECIA CZĘŚĆ: KOMUNIA

Nie mogę w pełni ofiarować siebie w Eucharystii, jeśli nie żyję w jedności, zgodzie, pojednaniu z żoną czy mężem, dorosłymi dziećmi...

Żono, Mężu - Chrystus chce cię wziąć w swoje święte ręce, błogosławić, łamać i dać twojej żonie, mówiąc: "Bierz i jedz z niego..." Dając cię twemu mężowi czy żonie Chrystus chce powiedzieć jeszcze więcej. Chce powiedzieć: "Bierz i jedz, to jest Ciało Moje". Ona - to jest Ciało moje...! On - to jest Ciało moje...! Pozwoliwszy się wziąć Chrystusowi; pozwoliwszy, aby On nas przemieniał, przenikał, utożsamiał nas ze sobą, pozwalamy aby Chrystus mógł się objawiać w naszym ciele, czyli w całym naszym życiu: w naszym uśmiechu, w naszych słowach, w naszym słuchaniu, w naszej pomocy, w naszym cierpieniu, w uścisku naszych ramion, w naszym pocałunku - we wszystkim.

Przyjmując Ciało i Krew Chrystusa w Eucharystii, małżonkowie stają się tabernakulum, miejscem przebywania Boga, którego mają za zadanie zanieść wszędzie tam, gdzie żyją. Czytamy u Bonettiego: „Mąż i żona przez dwadzieścia cztery godziny na dobę są ucieleśnieniem słów Jezusa: »Bierzcie i jedzcie...«¹, które w Eucharystii znajdują swoją pełnię. Zanoszą Go do swojego domu, miejsca pracy, odpoczynku, do trudnych relacji i do ludzi, którzy nigdy by do kościoła nie przyszli. To jest wspólny wysiłek misyjny kapłanów i małżonków: przez ręce kapłana chleb staje się Ciałem, a małżonkowie po przyjęciu Pana w Komunii roznoszą Go dalej, daleko poza mury świątyni. Poprzez gościnność, otwarcie na innych, czułość, empatię, zrozumienie, pomoc, zainteresowanie i życzliwość małżonków Bóg może kochać każdego człowieka. Eucharystia wysyła małżonków na misje, najpierw słyszą: „Bierz i jedz!”.

A zaraz potem w rozesłaniu: „Idź i głos!”

Zdanie:

1. Ożywimy życie kapitałem łask w naszym sanktuarium domowym- **codziennie, to co przyjdzie mi ofiarować ze swojego czasu, sił - napiszę jako wkład do naszej stągwi.** / Jak nie mamy stągwi, wyposażymy się w nią/

To ma pomóc, by świadomie przynosić swój konkretny dar na ołtarz podczas Mszy Św.

2. Codziennie zrobię coś dla żony/ męża czy dzieci o czym tylko ja będę wiedział/wiedziała i nadam temu intencję.

3. Podejmę świadome uczestnictwo w nabożeństwach Drogi Krzyżowej w parafii czy Gorzkich Żali

Modlitwa na koniec spotkania

opr. s. M. Olga Szwałek ISSM

¹ Na podstawie publikacji: Bonetti, R. (2020), „Aby byli jedno”. Suchy Las: Wydawnictwo Null&Full. Zob. O.K. Lubowicki, Życie małżeńskie uczynić Eucharystią, Kraków 2018r.

